

**INSTYTUT NA RZECZ EKOROZWOJU
INSTITUTE FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT**

W interesie przyszłych pokoleń / In the interest of the future generations

ul. Nabelaka 15 lok. 1
00-743 Warszawa/Warsaw
POLAND

www.ine-isd.org.pl

Tel./Phone: (48-22) 851-04-02

Tel./Phone: (48-22) 851-04-03

Tel./Phone: (48-22) 851-04-04

Fax.: (48-22) 851-04-00

E-mail: ine@ine-isd.org.pl

S P R A W O Z D A N I E

z działalności

Instytutu na rzecz Ekorozwoju

za rok 2010

Warszawa, marzec 2011 roku

Spis treści

WPROWADZENIE

POLITYKA KLIMATYCZNO-ENERGETYCZNA

- Eko -Herkules – Alternatywna Polityka Ekologiczna Polski do roku 2030 (APE)
- Z energetyką przyjazną środowisku za pan brat
- Debata na temat elektrowni jądrowych „Atom krąży po Polsce”
- PEPESEC - Partnership Energy Planning as a tool for realizing European Sustainable Energy Communities
- Working on Energy efficiency in buildings
- Klimat i energia –Wyzwanie przyszłości , a konieczność terażniejszości
- Węgiel brunatny
- Emisja CO2 z pojazdów
- Dobry klimat dla powiatów - DOKLIP
- Towards progressive reductions in energy use in Poland - Efektywność energetyczna
- Beam21 - Blended capacity-building on sustainable energy measures and action plans for European municipalities
- Spotkanie redakcyjne Aury nt. energetyki jądrowej

BUDOWA SPOŁECZEŃSTWA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU

- Vortal- Chronmy Klimat
- Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny (EKES)
- Blossom 3.0 - Update of the country case study of Poland on “Support to analysis for long-term governance and institutional arrangements”

PROMOCJA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU

- Natura2000 III
- Wzmocnienie Instytutu na rzecz Ekorozwoju- by edukacja na rzecz zrównoważonego rozwoju była innowacyjna
- Edukacja ekologiczna – potrzeby niedalekiej przyszłości. Rola centrów edukacji w budowie społeczeństwa wiedzy

STANOWISKA InE

OCENY

- Ocena Programu Ekokonwersji
- KPZK

WSPÓŁPRACA Z INNYMI ORGANIZACJAMI I UDZIAŁ W RADACH, DEBATACH

- Instytucje z którymi InE współpracowało w 2010 r.
- Prowadzenie i udział w debatach

WYSTĄPIENIA PUBLICZNE I INNE DZIAŁANIA UPOWSZECHNIAJĄCE

PUBLIKACJE INE

ZESPÓŁ INE

PODSUMOWANIE

WPROWADZENIE

Institut na rzecz Ekorozwoju (InE) jest fundacją, która została zarejestrowana we wrześniu 1990 r. i podjęła działalność na początku 1991 r. InE jest instytucją typu *think-tank*, która powstała w momencie rozpoczynania się w Polsce okresu transformacji ustrojowej. W ciągu tych 20 lat funkcjonowania InE punkt ciężkości działalności ulegał zmianie, ale zawsze koncentrowała się ona wokół zrównoważonego rozwoju, zwanego także ekorozwojem. Poczynając od próby wpływania na procesy przemian społecznych i gospodarczych w latach 90., poprzez monitorowanie i wskazywanie pro-środowiskowych rozwiązań w trakcie negocjacji przed wejściem Polski do UE, aż po dzień dzisiejszy, gdzie w większym stopniu działalność dotyczy aspektów dostosowywania się naszego kraju do wymogów bycia członkiem Wspólnot Europejskich i uwzględniania interesów przyszłych pokoleń w podejmowanych dzisiaj decyzjach.

Institut od początku swojej działalności promował szerokie rozumienie idei zrównoważonego rozwoju, które nie było zawężane jedynie do poszukiwania równowagi pomiędzy zagadnieniami społecznymi, gospodarczymi i przyrodniczymi. Punktem wyjścia dla zrozumienia tej idei jest uznanie fizycznej skończoności świata, ograniczoności w dostępie do zasobów, czy też nadrzędnej konieczności zachowania globalnych systemów podtrzymujących życie na kuli ziemskiej, jak np. klimat globalny.

W swojej działalności Institut od lat przyjmował za niezbędne i konieczne zajmowanie się następującymi 10 kierunkami:

1. Energetyka – ograniczanie zapotrzebowania na energię, wzrost efektywności energetycznej oraz rozwoju energetyki odnawialnej.
2. Transport – zarządzanie popytem na usługi transportowe, równoprawne traktowanie transportu drogowego z kolejowym, publicznym i niezmotoryzowanym.
3. Tereny wiejskie – promowanie zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich wraz z dbałością o krajobraz i przyrodę oraz upowszechnianie pozarolniczych form zatrudniania (w szczególności poprzez rozwój turystyki).
4. Miasta – poprawa warunków życia mieszkańców, ograniczanie rozprzestrzeniania się terenów zurbanizowanych i oszczędne gospodarowanie zasobami miasta.
5. Miejsca pracy – kreowanie przyjaznej środowisku przedsiębiorczości i podnoszenie świadomości ekologicznej biznesu.
6. Ochrona klimatu – popieranie integracji polityki klimatycznej (przeciwdziałanie i adaptacja) ze strategią gospodarczego rozwoju kraju; oddziaływanie na zmianę zachowań społecznych w kierunku bardziej zrównoważonej i przyjaznej dla środowiska konsumpcji.
7. Natura 2000 – promowanie rozwoju, który chroni i wzmacnia kapitał przyrodniczy wraz z poszukiwaniem wzorców wykorzystania obszarów cennych przyrodniczo do proekologicznego rozwoju lokalnego — zwłaszcza przez turystykę.
8. Konkurencyjność – uwzględnianie kosztów zewnętrznych (ekologiczne i społeczne) i rezygnacji z anty-środowiskowych subsydiów w gospodarce, promowanie ekologicznej reformy podatkowej.

9. Fundusze UE – efektywne wykorzystanie funduszy służące wzmocnieniu zrównoważonego rozwoju i powstrzymaniu nad-konsumpcji zasobów naturalnych.
10. Strategiczne oceny – propagowanie i rozwijanie instrumentu integracji polityki ekologicznej z innymi politykami.

W roku 2010 InE koncentrował się w swojej działalności na:

- a. problematyce klimatyczno – energetycznej;
- b. promowaniu właściwego użytkowania obszarów europejskiej sieci obszarów chronionych Natura 2000;
- c. edukacji na rzecz zrównoważonego rozwoju w ramach Dekady UNESCO 2005-2014 temu poświęconej;
- d. promocji zrównoważonego rozwoju wśród różnych grup społecznych poprzez wskazywanie dobrych przykładów, jak i organizacji debat publicznych poświęconych najważniejszym problemom wynikającym z wdrażania zasad zrównoważonego rozwoju.

POLITYKA KLIMATYCZNO-ENERGETYCZNA

Eko-Herkules – Alternatywna Polityka Energetyczna Polski do roku 2030.

W ramach Programu Eko-Herkules¹ w 2009r. zakończono prace nad Alternatywną Polityką Energetyczną do roku 2030 (APE). Alternatywność polityki energetycznej polegała na odmiennym sposobie jej tworzenia - poczynając od założeń opartych na ograniczeniach wynikających z potrzeb ochrony klimatu, a nie, co jest najczęściej spotykaną praktyką - od potrzeb energetycznych a kończąc na silnym udziale społecznym w całym procesie powstawania dokumentu (łącznie wzięło w tym przedsięwzięciu ok. 550). Prace rozpoczęto pod koniec 2007 r. W 2009 r. sformułowano wstępną wersję opracowania APE, który poddano krytyce wybranej grupie ekspertów, a następnie projekt końcowego dokumentu podlegał konsultacjom społecznym w czterech miastach: Krakowie, Katowicach, Wrocławiu i Gdańsku. Kulminacyjnym punktem była konferencja kończąca prace nad APE w czerwcu 2009 r. w Warszawie.

Biorąc pod uwagę sytuację sektora energetycznego w Polsce oraz wyzwania związane z koniecznością dalszego znacznego ograniczania emisji gazów cieplarnianych w perspektywie roku 2030, rysuje się następująca strategia postępowania w zakresie energetyki: znaczący wzrost efektywności, pobudzenie aktywności rozwoju energetyki rozproszonej zwłaszcza OZE, restytucja mocy, brak ekonomicznego uzasadnienia rozwoju energetyki jądrowej i zasadnicza zmiana polityki transportowej. Wybrana opcja jest ekonomicznie, gospodarczo, społecznie i ekologicznie najbardziej uzasadniona.

W 2010 r. na zakończenie projektu wydano trzy publikacje: raport techniczno-metodologiczny, raport dla osób podejmujących decyzję i broszurę dla społeczeństwa, oraz

¹ „Eko-HERKULES. Program aktywnej edukacji na rzecz zrównoważonego rozwoju” współfinansowany przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Fundację Oak i Fundację Heinricha Boalla był realizowany przez InE w latach 2007 – 2010. Celem strategicznym programu było kształtowanie holistycznego myślenia o wzroście gospodarczym, jakości życia i ochronie środowiska przyrodniczego dla potrzeb praktyki wdrażania zrównoważonego rozwoju.

syntezę dokumentu w języku angielskim. Ponadto przygotowano dodatkową publikację dotyczącą energetyki rozproszonej autorstwa prof. Jana Popczyka. Podsumowaniem działań związanych z problematyką energetyczną i ochrony klimatu w ramach programu Eko-Herkules była konferencja p.t. *Ochrona klimatu szansą dla gospodarki i społeczeństwa* zorganizowana we współpracy z Komisją Ochrony Środowiska Senatu R.P. 27 kwietnia 2010 r., w której wzięło udział ok. 150 osób.

Koordinacja projektu ze strony InE: Andrzej Kassenberg

Współpraca ze strony InE: Aleksandra Arcipowska, Franciszek Jackl, Aleksandra Stępiak i Ewa Świerkula.

Współpraca zewnętrzna: Krzysztof Żmijewski jako ekspert kluczowy wspierany przez ekspertów wspomagających: Zbigniewa Karaczuna, Sławomira Pasierba i Wojciecha Suchorzewskiego, a także przez licznych konsultantów.

Z energetyką przyjazną środowisku za pan brat

W IV kwartale 2010 roku Instytut rozpoczął realizację projektu *Z energetyką przyjazną środowisku za pan brat* finansowanego przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Celem projektu jest podniesienie lub utrwalenie wiedzy odbiorców projektu na temat energetyki przyjaznej środowisku, w szczególności produktów z nią związanych, oddziaływania energetyki na środowisko oraz zebranie i rozpowszechnienie informacji na temat lokalnych i regionalnych inicjatyw promujących energetykę przyjazną środowisku w Polsce. Projekt wesprze aktualnie trwające dyskusje dotyczące przyszłości energetyki w Polsce z praktycznym ukierunkowaniem na potrzebę rozwoju energetyki przyjaznej środowisku oraz pokaże grupie docelowej jak zmienić swoje zachowania i wybory biznesowe oraz konsumenckie w zakresie korzystania z energii, a także jakie niesie to za sobą potrójne korzyści w postaci ograniczenia negatywnego oddziaływania na środowisko (zwłaszcza ochrony klimatu), tworzenia miejsc pracy w skali lokalnej, a także wynikające stąd korzyści ekonomiczne. Projekt polega na opracowaniu badania socjologicznego i szeregu materiałów informacyjnych (ulotki, broszury, płyta CD, plakaty) dotyczących różnych zagadnień związanych z energetyką i środowiskiem oraz przeprowadzeniu szeregu warsztatów regionalnych (z wykorzystaniem nowoczesnych metod aktywizowania uczestników) i konferencji końcowej. Prace te wykonuje zespół Instytutu na rzecz Ekorozwoju przy merytorycznym wsparciu Krajowej Agencji Poszanowania Energii oraz Instytutu Energetyki Odnawialnej oraz we współpracy głównie z regionalnymi organizacjami ekologicznymi i utworzonym specjalnym zespołem społecznych informatorów regionalnych (SIR).

W roku 2010 przygotowano i przeprowadzono (zlecenie dla CBOS) na reprezentatywnej próbie badanie socjologicznego poziomu świadomości ekologicznej Polaków ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień energetycznych. Raport z badań ukaże się na początku roku 2011. Ponadto podjęto prace nad przygotowaniem broszur i pierwsza z nich dotycząca domu pasywnego w wersji roboczej została już przygotowana. Jednocześnie rozpoczęto budowanie zespołu SIR.

Koordinacja projektu ze strony InE: Andrzej Kassenberg

Współpraca ze strony InE: Renata Filip, Krzysztof Kamieniecki.

Współpraca zewnętrzna: eksperci Krajowej Agencji Poszanowania Energii z osobą prowadzącą Arkadiuszem Węglarzem i eksperci z Instytutu Energetyki Odnawialnej z osobą prowadzącą Grzegorzem Wiśniewskim.

Debata na temat elektrowni jądrowych "Atom krąży po Polsce".

Panel pt.: „*Drugie spotkanie na temat energetyki jądrowej (kraje skandynawskie)*” zorganizowany w ramach projektu: „*Debata na temat elektrowni jądrowych „Atom krąży po Polsce”*” został zorganizowany Przez InE w dniu 14 października 2010, w Centrum Konferencyjnym Zielna.

Pierwsza debata z tego cyklu (wrzesień 2009) odnosiła się do doświadczeń w Niemczech. Była bardzo interesująca, ale można powiedzieć, że jednobarwna. Naszymi gośćmi byli w zasadzie przeciwnicy energetyki jądrowej, choć wywodzili się z różnych środowisk. Byli politycy, działacze pozarządowi, dziennikarz.

W rok po spotkaniu poświęconego doświadczeniom społeczeństwa niemieckiego w radzeniu sobie z energetyką jądrową przenieśliśmy się do Skandynawii.

Druga debata (październik 2010) była już wielobarwna. Zaprosiliśmy do Polski przedstawicieli Danii, Szwecji, Finlandii reprezentujących instytucje rządowe, biznesu, organizacji ekologiczne. Zadaliśmy im to samo pytanie, co rok temu naszym gościom z Niemiec. Jak przebiegała dyskusja społeczna na temat energetyki jądrowej? Uzasadnieniem na takie pytanie jest permanentny brak debaty na ten temat w Polsce.

Przewaga medialna zwolenników energetyki jądrowej i pokusa by ograniczyć dostęp społeczny do procesu decyzyjnego wymusiła powstanie oprzyrządowania prawnego dla udziału społeczeństwa w procesie planowania budowy i realizacji elektrowni jądrowej. Dla wielu zwolenników energetyki jądrowej to niezrozumiała i szkodliwa droga. Ten sposób myślenia znalazł, przez chwilę, odbicie podczas i naszej debaty podczas której zaprezentowano pewne elementy prawa obywatela do informacji.

W spotkaniu wzięło udział ok 60 osób reprezentujących organizacje ekologiczne, administrację państwową, sektor energetyczny. Zapis przebiegu debaty umieszczony jest na stronie internetowej Instytutu oraz został wydany w postaci publikacji pt “Drugie spotkanie na temat energetyki jądrowej (kraje skandynawskie).

Sponsorem projektu i współorganizatorem była Fundacja Heinricha Bölla. Pomoc w organizacji spotkania uzyskano również ze strony Greenpeace Europa.

Koordinacja projektu ze strony InE: Krzysztof Kamieniecki, Renata Filip, współpraca zewnętrzna: Patrycja Manthey.

PEPESEC -Partnership Energy Planning as a tool for realizing European Sustainable Energy Communities

Celem projektu było wsparcie społeczności rozwijających koncepcję zrównoważonej energetyki. Projekt osiąga ten cel poprzez zwrócenie uwagi na rolę planowania rozwoju w zakresie efektywnego zaopatrzenia, dystrybucji i użytkowania odnawialnych źródeł energii oraz energetyki konwencjonalnej, zarządzania popytem oraz mobilnością. W tym celu w projekcie pracuje się nad poprawą metodologii planowania w zakresie energetyki oraz zwiększeniem udziału społecznego, w tym udziału ogółu mieszkańców, polityków i przedsiębiorców w planowaniu.

W 2010 roku Instytut na rzecz Ekorozwoju przygotowywał wraz z City of Murcia raport z ewaluacji wewnętrznej projektu. InE przygotował obszerną ankietę dla uczestników projektu,

która została przeprowadzona w lutym 2010. Projekt został pozytywnie oceniony przez partnerów. W czerwcu reprezentant Instytutu wziął udział w ostatnim akcencie projektu, czyli sesji rozpowszechniania informacji i projekcie przeprowadzonej w Brukseli w budynku Eurocities. Projekt zakończył się z końcem czerwca 2010 roku. Strona internetowa projektu www.pepesec.eu

Koordinacja projektu ze strony InE: Wojciech Szymalski

Współpraca ze strony InE: Andrzej Kassenberg

Współpraca zewnętrzna: Manchester City Council (Wielka Brytania), Manchester Knowledge Capital (Wielka Brytania), Oldham MBC (Wielka Brytania), City of Malmo (Szwecja), Skane Energy Agency (Szwecja), City of Genoa (Włochy), City of Murcia (Hiszpania), Municipality of Amaroussion (Grecja), City of Thessaloniki (Grecja), Exallon (Grecja), FEWE – Fundacja Efektywnego Wykorzystania Energii (Polska)

Working on Energy efficiency in buildings

Głównym celem projektu jest zapewnienie konkretnych i ambitnych zapisów dotyczących poprawy efektywności energetycznej budynków w przygotowywanej nowelizacji Dyrektywy o Charakterystyce Energetycznej Budynków (EPBD) oraz zapewnienie ich poprawnego wdrożenia w krajach członkowskich Unii Europejskiej, w szczególności poprzez wsparcie zapisów dyrektywy odpowiednimi narzędziami w nowym Planie na rzecz Efektywności Energetycznej Unii Europejskiej (EEAP). Projekt ma osiągnąć swój cel poprzez poprawę współpracy, przepływu informacji i wymianę dobrych praktyk pomiędzy organizacjami pozarządowymi z różnych krajów i wspólne działania na szczeblu europejskim.

Instytut na rzecz Ekorozwoju kontynuował pracę przy projekcie do końca czerwca 2010 roku. W tym okresie intensywnie uczestniczyliśmy w debacie publicznej nt. efektywności energetycznej w budynkach oraz polityki energetycznej. Uczestniczyliśmy w licznych debatach, konferencjach i dyskusjach m.in. na Komisji Sejmowej ds. ochrony środowiska czy spotkaniach organizowanych przez organizację DemosEuropa, na których prezentowaliśmy nasze stanowisko w sprawie efektywności energetycznej. Głównymi akcentami w projekcie było marcowe spotkanie z Podsekretarzem Stanu ds. budownictwa w Ministerstwie Infrastruktury – Olgierdem Dziekońskim nt. związane z projektem oraz kwietniowa debata z udziałem 5 ekspertów nt. możliwości większego ograniczenia zużycia energii w budynkach w Polsce. Ekspertami podczas debaty byli: Podsekretarzem Stanu Olgierd Dziekoński z Ministerstwa Infrastruktury, Lech Czarnecki z Instytutu Techniki Budowlanej, Ludomir Duda z Zielonego Instytutu, Henryk Kwapisz z firmy ISOVER oraz Jacek Koziński z firmy budowlanej Dworek Polski. Obydwa spotkania, choć angażowały bezpośrednio głównych decydentów odpowiedzialnych za wdrażanie rozwiązań z zakresie efektywności energetycznej w budynkach, nie przyniosły zasadniczej zmiany ich stanowisk. Nasze opinie na rzecz efektywności energetycznej były prezentowane także w mediach, m.in. Radio- TOK FM, Radio PIN, Radio dla Ciebie, Łódź, Telewizja CBNC Biznes (TV), Polsat (TV). W lutym uczestniczyliśmy w spotkaniu European Environmental Bureau służącej wymianie poglądów pomiędzy organizacjami uczestniczącymi w projekcie nt. postępów we wdrażaniu przepisów o efektywności energetycznej budynków w krajach członkowskich.

Koordinacja projektu ze strony InE: Wojciech Szymalski

Współpraca ze strony InE: Andrzej Kassenberg, Renata Filip

Współpraca zewnętrzna: European Environmental Bureau (organizacja międzynarodowa z siedzibą w Brukseli), Zeleny Kruh (Czechy), Det Okologiske Rad (Dania), Levego Munkacsoport (Węgry), ITR (Słowenia), Deutscher Naturschutzring (Niemcy), Stichting Natuur en Milieu (Holandia), Bond Beter Leefmilieu Vlaanderen (Belgia)

Klimat i energia. Wyzwanie przyszłości, a konieczność teraźniejszości

Na zamówienie Ministerstwa Spraw Zagranicznych przygotowano popularną dla szerokiego odbiorcy broszurę p.t. *Klimat i energia. Wyzwanie przyszłości, a konieczność teraźniejszości*. W trakcie przygotowania opracowania skoncentrowano się na takich aspektach jak: bezpieczeństwo energetyczne vs. ochrona klimatu, podstawowe problemy związane ze zmianami klimatu, ochrona klimatu a polityka i instrumenty w tym zakresie w Unii Europejskiej oraz w Polsce, a także polityka i bezpieczeństwa energetyczne w UE i Polsce.

Starano się przedstawić te trudne zagadnienia w sposób przystępny prezentując różne poglądy i punkty widzenia. Aby dokonać weryfikacji przygotowanego materiału zaproszono dwóch uznanych ekspertów do przygotowania koreferatu. Z punktu widzenia aspektów klimatycznych opinie przygotował prof. Maciej Sadowski, a oceną aspektów dotyczących problematyki energetycznej zajął się Ewaryst Hille.

Broszura ukaże się drukiem w roku 2011.

Koordinacja projektu ze strony InE: Andrzej Kassenberg

Współpraca ze strony InE: Aleksandra Stępiak.

Współpraca zewnętrzna: Zbigniew Karaczun.

Węgiel brunatny

Przygotowany został raport ukazujący w miarę pełny obraz sektora węgla brunatnego stanowiącego ważną część gospodarki polskiej. Celem jaki został postawiony przed autorami raportu było przedstawienie swoistej fotografii sektora węgla brunatnego w ścisłym związku z całą gospodarką Polski. W tym celu zestawiono wszystkie dostępne i najbardziej aktualne dane o zasobach, wydobywaniu, technologiach i wreszcie skutkach dla środowiska. Informacje te zostały pokazane z różnych punktów widzenia; samego przemysłu, nauki, oraz społeczeństwa. W trakcie pracy nad raportem starano się oddzielać fakty od komentarzy czy interpretacji danych. Opracowanie zostało sfinansowane przez Air Pollution and Climate Secretariat ze Szwecji.

Raport zakończono następującą konkluzją. „*Bezwarunkowe promowanie rozwoju energetyki opartej na węglu brunatnym nie znajduje uzasadnienia, jeśli wziąć pod uwagę koszty zewnętrzne, a więc dodatkowe koszty powodowane emisją zanieczyszczeń z elektrowni, takich jak szkody dla zdrowia, środowiska, materiałów i płodów rolnych. Przedstawione obliczenia wskazują także, że sektor energetyki pozostawiony bez regulacji może być istotnym źródłem niesprawności rynku, na skutek występowania efektów zewnętrznych. Dopiero internalizacja tych kosztów (np. poprzez obciążenie producentów energii opłatami za emisje w wysokości odpowiadającej szkodom, jakie powodują) może doprowadzić do sytuacji, w której na wolnym rynku stosowane będą te technologie, które są naprawdę najtańsze.*”

Koordinacja projektu ze strony InE: Andrzej Kassenberg

Współpraca ze strony InE: Aleksandra Stępiak.

Współpraca zewnętrzna: Michał Wilczyński (redaktor merytoryczny), Janusz Radziejowski i Mikołaj Czajkowski.

Emisja CO₂ z samochodów

Na zlecenie Parlamentu Europejskiego niemiecki instytut Ecologic prowadził badania mające na celu określenie stanu wdrożenia przepisów dyrektywy 1999/94/WE o dostępności dla konsumentów informacji o zużyciu paliwa i emisji CO₂ z samochodów osobowych w Europie. Instytut na rzecz Ekorozwoju współpracował w tych badaniach sprawdzając stopień wdrożenia i funkcjonowanie przepisów tej dyrektywy w Polsce.

W ramach zlecenia Instytut przeprowadził rozpoznanie wśród regionalnych inspekcji handlowych w zakresie kontroli i przestrzegania przepisów w ww. zakresie. Okazało się, że żadna z inspekcji Handlowych nie prowadziła kontroli wykonywania tych przepisów. Dlatego Instytut na rzecz Ekorozwoju przeprowadził badanie sprawdzające dostępność w warszawskich salonach sprzedaży samochodów informacji o zużyciu paliwa i emisji dwutlenku węgla z samochodów wymaganych dyrektywą 1999/94/WE. Okazuje się, że nie wszystkie punkty sprzedaży we właściwy sposób udostępniają takie informacje. W efekcie uzyskano dowody, że przepisy dyrektywy o dostępności dla konsumentów informacji o zużyciu paliwa i emisji CO₂ z samochodów osobowych w Europie nie są właściwie wdrożone i wykonywane. Badania zostały przekazane Ecologic w formie studium przypadku, które zostało w całości uwzględnione w końcowym opracowaniu pt: Study on consumer information on fuel economy and CO₂ emissions of new passenger cars (dostępne np. tu: http://www.ieep.eu/assets/660/Study_on_consumer_information_on_fuel_economy_and_CO2_of_new_cars.pdf)

Koordinacja projektu ze strony InE: Wojciech Szymalski

Współpraca ze strony InE: Mateusz Godlewski (stażysta)

Współpraca zewnętrzna: Ecologic (Niemcy), IEPP (Institute for European Ecologic Policy, organizacja międzynarodowa z siedzibą w Londynie i Brukseli), BIO intelligent Services (Francja), Finnish Environment Institute Syke, Institute for Environmental Policy (Czechy), Vrije Universitet Amsterdam IVM (Holandia)

Dobry klimat dla powiatów –DOKLIP

Celem partnerskiego przedsięwzięcia „Dobry Klimat dla Powiatów” jest aktywne zaangażowanie polskich samorządów w działania prowadzące do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych oraz służące lepszej adaptacji do zmian klimatu. Równie ważne, obok podejmowania przez powiaty działań na rzecz ochrony klimatu globalnego, jest jednocześnie poszukiwanie rozwiązań, które przyczynią się do rozwoju lokalnej gospodarki oraz obniżenia kosztów funkcjonowania poszczególnych jednostek samorządu. Głównymi adresatami projektu są władze powiatowe, gdyż to właśnie w ich gestii leżą istotne zadania służące przeciwdziałaniu skutkom zmian klimatu oraz adaptacji do nich, oraz społeczności lokalne na poziomie powiatów, gdyż bez aktywnego zaangażowania obywateli nie da się skutecznie ochronić klimatu Ziemi.

W swojej zasadniczej, kampanijnej części projekt składa się z 7 działań. Głównymi elementami projektu są: organizacja lokalnych debat publicznych dotyczących zmian klimatu i polityki ich ograniczenia na poziomie powiatów oraz przygotowanie pilotażowego programu niskowęglowego rozwoju jednego z miast powiatowych. Celem debat będzie wspólne wypracowanie rozwiązań służących poszczególnym powiatom, nawiązując do ich specyfiki i potrzeb w zakresie rozwoju lokalnej zielonej gospodarki oraz działań adaptacyjnych do zmieniających się warunków klimatycznych. Ponadto odbędzie się także 16 samorządowych konferencji regionalnych, w ramach których wypracowane zostanie porozumienie polskich samorządów działających na rzecz ochrony klimatu. W ramach projektu zostanie również

utworzona sieć 110 lokalnych informatorów oraz grupa przeszkolonych moderatorów dyskusji publicznych, przeprowadzone zostaną oceny śladu węglowego dla wybranych i chętnych powiatów, aktywni lokalni liderzy wyjadą zobaczyć, jak radzą sobie ze zmianami klimatu samorządy w Kornwalii, przygotowany będzie podręcznik lokalnej ochrony klimatu oraz film, a także inne liczne materiały informacyjne.

Projekt rozpoczął się 1 września 2010 roku, a działania projektowe będą trwały do końca sierpnia 2015 roku. Przyznana dotacja ze środków LIFE+ wynosi 901 685 euro (50%), a ze środków NFOŚiGW – 811 438 euro (45%). Pozostałe 90 248 euro (5%) zapewnią partnerzy projektu.

Dotychczas w projekcie prowadzono działania przygotowawcze oraz związane z zarządzaniem projektem. Skompletowano 7 osobowy zespół projektu, wybrano kluczowych konsultantów: m.in. firmę prawniczą i monitoringu mediów, podpisano umowy z partnerami projektu. Od początku października prowadzono nabór powiatów do projektu – działania mają być prowadzone w 110 powiatach w Polsce (1/3 wszystkich powiatów). Do momentu sporządzenia sprawozdania za 2010 rok zgłosiło się 58 powiatów. W ramach naboru rozsyłano liczne informacje prasowe oraz bezpośrednie zaproszenia do samorządów. Do końca grudnia, we współpracy z socjologiem Ewą Ryłko przygotowano także podręcznik badań sondażowych, które będą prowadzone w 2011 roku. W listopadzie ukazał się pierwszy newsletter projektu rozsyłany do powiatów przez Związek Powiatów Polskich. W 2011 roku odbyły się 4 spotkania zespołu projektowego, w tym jedno z wirtualnym udziałem partnera zagranicznego (videokonferencja). Odbyło się też posiedzenie Rady Projektu, której członkami są przedstawiciele głównych interesariuszy: Izabela Flor – z organizacji pozarządowej OTOP, Daria Kulczycka z organizacji biznesowej KPP Lewiatan, Ewa Wytrątek reprezentująca dział samorządowy Polskiej Agencji Prasowej, Adam Puza działacz samorządowy, Jozef Neterowicz specjalista od energetyki w samorządach lokalnych. Strona internetowa projektu to: www.chronmyklimat.pl/doklip

Koordinacja projektu ze strony InE: Wojciech Szymalski

Współpraca ze strony InE: Andrzej Kassenberg, Krzysztof Kamieniecki, Ewa Świerkula, Monika Jaromin, Katarzyna Soldaczuk

Współpraca zewnętrzna: Związek Powiatów Polskich, Community Energy Plus (Wielka Brytania)

Towards progressive reductions in energy use in Poland - Efektywność energetyczna

Celem projektu, który rozpoczął się w listopadzie 2010 roku, jest monitoring działań w zakresie efektywności energetycznej na szczeblu unijnym i w Polsce, z uwzględnieniem zagadnień legislacyjnych i regulacyjnych. W ramach projektu Instytut na rzecz Ekorozwoju współpracował z kluczowymi partnerami z administracji publicznej, organizacji pozarządowych, biznesu i mediów w zakresie prac nad projektem ustawy o efektywności energetycznej oraz przygotowań do Szczytu Energetycznego Unii Europejskiej w kontekście wiążących zobowiązań oraz Prezydencji Polski w Radzie Unii Europejskiej. W szczególności uczestniczyliśmy w spotkaniu grupy roboczej projektu, zorganizowanym przez European Environmental Bureau z siedzibą w Brukseli, wzięliśmy udział w posiedzeniu Komisji Gospodarki Sejmu RP, na którym był omawiany projekt ustawy o efektywności energetycznej, zorganizowaliśmy wizytę przedstawicieli międzynarodowych organizacji pozarządowych w Warszawie, w tym spotkania z ekspertami Ministerstwa Gospodarki, Ministerstwa Spraw Zagranicznych, Krajowej Agencji Poszanowania Energii przedstawicielami organizacji pozarządowych i biznesu jak również brunch z mediami. Braлиśmy aktywny udział w przygotowywaniu stanowisk i listów m.in. Koalicji Klimatycznej,

odnośnie stanu działań w zakresie efektywności energetycznej w Polsce, jak również wystosowaliśmy listy do rządu odnośnie potrzeby progresywnych działań w zakresie efektywności energetycznej na szczeblu europejskim.

Plan działań projektu na 2011 rok zakłada m.in. dalszą współpracę z kluczowymi partnerami w kontekście przygotowań do Prezydencji Polski w Radzie UE oraz monitoring prac nad projektem ustawy o efektywności energetycznej, II Krajowym Planem działań w zakresie Efektywności Energetycznej, recastem Dyrektywy Budynkowej i innymi dokumentami krajowymi oraz unijnymi dotyczącymi efektywności energetycznej, w tym organizację eksperckich debat, spotkań i konferencji prasowych.

Projekt finansowany jest ze środków European Climate Foundation.

Koordinacja projektu ze strony InE: Agnieszka Tomaszewska

Współpraca ze strony InE: Andrzej Kassenberg, Aleksandra Arcipowska

Współpraca zewnętrzna: European Environmental Bureau (organizacja międzynarodowa z siedzibą w Brukseli)

BEAM 21 - Blended capacity-building on sustainable energy measures and action plans for European municipalities (pol. Budowanie potencjału administracji lokalnej na rzecz zrównoważonego zarządzania energią w gminach europejskich w oparciu o wskaźniki i plany działania).

Celem projektu, który rozpoczął się we wrześniu 2009 roku i potrwa do sierpnia 2012 roku, jest opracowanie i wdrożenie cyklu szkoleń dla decydentów szczebla lokalnego i administracji lokalnej na temat oszczędzania energii, energetyki odnawialnej, narzędzi zarządzania mobilnością oraz opracowywania zrównoważonych planów zarządzania energią w gminie. Projekt zakłada korzystanie z nowoczesnym metod szkoleniowych, w tym platformy moodle. W projekcie, którego głównym koordynatorem jest Fundacja Heinricha Boella z siedzibą w Brandenburgii, bierze udział około 50 gmin z 9 krajów, w tym z Austrii, Bułgarii, Czech, Francji, Niemiec, Litwy, Łotwy, Polski i Rumunii. Instytut na rzecz Ekorozwoju współpracuje z dwoma gminami w Polsce, tj. Małkinią Górną oraz Krzeszowicami.

2010 rok dedykowany był pracom nad wyjściowym materiałem szkoleniowym, opracowywanym przez lidera projektu z Niemiec. Partnerzy projektu z innych krajów, w tym Instytut na rzecz Ekorozwoju, skupili się na przygotowaniu lokalnej strony internetowej projektu oraz na identyfikacji przykładów i dobrych praktyk, które będą wykorzystywane w dalszych pracach nad materiałem szkoleniowym i podczas spotkań w gminach.

Projekt zakłada, że w 2011 roku wyjściowy materiał szkoleniowy będzie adaptowany do warunków lokalnych przez partnerów koordynujących projekt w poszczególnych krajach, przetłumaczony na język lokalny, w tym polski, i wstawiony na platformę szkoleniową moodle. Z jej pomocą w 2011 roku zostaną przeprowadzone pilotażowe szkolenia w gminach oraz rekrutacja trenerów, którzy będą mogli korzystać z wyników i narzędzi wypracowanych w ramach projektu również po jego zakończeniu.

Projekt finansowany jest ze środków Komisji Europejskiej w ramach programu Intelligent Energy – Europe.

Koordinacja projektu ze strony InE: Agnieszka Tomaszewska

Współpraca ze strony InE: Andrzej Kassenberg, Aleksandra Arcipowska

Współpraca zewnętrzna: Fundacja Heinricha Boella z siedzibą w Brandenburgii (Niemcy) Centrum Rozwoju i Środowiska, Pierwsza Warszawska Agenda 21, Urząd Gminy Małkina Górna, Urząd Gminy Krzeszowice

Spotkanie redakcyjne Aury nt. energetyki jądrowej.

Instytut na prośbę redakcji czasopisma Aura zorganizował spotkanie ekspertów poświęcone celowości lub nie rozwoju energetyki jądrowej w Polsce. Przedyskutowano całość problematyki rozwoju energetyki w Polsce. Zwrócono uwagę na pilność podejmowania decyzji strategicznych. Zgodzono się co do tego, że energetyka jądrowa jest za droga i, że w wymaganym czasie nie rozwiąże problemów polskiej energetyki niezależnie od obaw wynikający z nie do końca rozwiązanych problemów odpadami i zagrożenia atakiem terrorystycznym.

Zapis dyskusji znalazł się w listopadowym numerze Aury.

Koordinacja projektu ze strony InE: Andrzej Kassenberg

Współpraca zewnętrzna: prof. prof. Władysław Mielczarski, Jan Popczyk i Krzysztof Żmijewski, a redakcja Aury była reprezentowana przez redaktora naczelnego Edwarda Garścię.

BUDOWA SPOŁECZEŃSTWA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU

Vortal- Chronmy Klimat

Celem uruchomienia i prowadzenia przez Instytut vortalu jest dostarczanie rzetelnych informacji i fachowych opracowań, tak by pokazać jak szeroki i współzależny wpływ na zagadnienia gospodarcze, społeczne i przyrodnicze mają kwestie zmian klimatu.

ChronmyKlimat.pl w sposób specjalistyczny ukazuje powiązania problematyki zmian klimatu z różnymi aspektami życia. Przez cały rok 2010 vortal był systematycznie udoskonalany, a jego treści uzupełniane tak aby sprostać oczekiwaniom odbiorców zainteresowanych pogłębianiem swej wiedzy na temat interakcji problematyki zmian klimatu z różnymi aspektami życia politycznego, gospodarczego i społecznego.

Vortal powstał z inicjatywy i jest prowadzony przez Instytut na rzecz Ekorozwoju. Uruchomiony został 17 listopada 2008. Finansowany jest z środków European Climate Foundation.

Podsumowując kolejny pełny rok działalności vortalu ChronmyKlimat.pl można stwierdzić, że spełnione zostały przewidziane na 2010 rok cele. Zgodnie z założeniem, redakcja dbała o wysoki poziom merytoryczny umieszczanych na vortalu materiałów oraz udostępniała zamieszczone na ChronmyKlimat.pl teksty do przedruku i kopiowania w innych mediach, przyczyniając się do w ten sposób do propagowania wiedzy na temat zmian i ochrony klimatu oraz podniesienia poziomu debaty na temat zmian klimatycznych na wyższy, bardziej profesjonalny poziom.

Vortal jest adresowany do przedstawicieli świata biznesu, nauki, wykładowców

akademickich, do członków i działaczy organizacji pozarządowych oraz przedstawicieli mediów.

Z rozmów z czytelnikami ChronmyKlimat.pl wynika, że vortal jest postrzegany jako bardziej profesjonalny i bardziej interesujący niż inne portale o podobnym profilu. Ponadto vortal postrzegany jest jako źródło codziennych, wiarygodnych informacji - ważne jest, że vortal działa 7 dni w tygodniu, bez żadnych "martwych" okresów. Publikowane są na nim m.in. specjalistyczne i niszowe informacje, które dzięki vortalowi mają szansę dotrzeć do szerszej publiczności.

Potwierdzenie skuteczności vortalu oraz potwierdzenie dotarcia do wyznaczonej grupy docelowej stanowi fakt, że na liście subskrybentów cotygodniowego Newslettera ChronmyKlimat.pl znajdują się posłowie i urzędnicy państwowi i przedstawiciele mediów. Pośród dziennikarzy, często z informacji vortalowych korzystają m.in. przedstawiciele najważniejszych polskich gazet: Magdalena Kozmana – Rzeczpospolita, Konrad Niklewicz – Gazeta Wyborcza, Edwin Bendyk – Polityka oraz Ewa Podolska – radio TOK FM, Julita Nobis – RDC, Agnieszka Jas – PR, Aleksander Głowczewski – PAP. Vortal jest również cennym źródłem informacji dla mediów lokalnych i regionalnych.

W roku 2010 vortal patronował 30 przedsięwzięciom, bezpośrednio lub pośrednio związanym z ochroną klimatu.

Statystyki, styczeń – grudzień 2010:

liczba odwiedzin: 52 748

liczba użytkowników: 23 117

średni czas spędzony na vortalu: 4:25

Dodatkowy wskaźnik: hasło ChronmyKlimat.pl pojawiające się 26,500 razy w wyszukiwarce Google wskazuje na istotną obecność vortalu w internecie i potwierdza, podobnie jak powyższe wskaźniki, zasadność kontynuowania jego działalności.

Koordinacja projektu: Iwona Teodorczuk-Możdżyńska

Eksperti: Andrzej Kassenberg, Krzysztof Kamieniecki, Mirosław Sobolewski

Redakcja:

- *Katarzyna Teodorczuk*
- *Anna Rzepa*
- *Olga Bakanowska*
- *Urszula Drabińska*
- *Agata Golec*

Współpracownicy: Joanna Pachla, Klaudia Komacka

Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny

Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny (EKES) należy do unijnych instytucji i jego zasadniczym celem jest rozpoznawanie opinii różnych środowisk na temat

przygotowywanych przez Komisję Europejską lub Parlament Europejski i Radę Europejską dokumentów lub projektowanych rozwiązań prawnych. W skład Komitetu wchodzi przedstawiciele trzech grup reprezentujących różne interesy społeczne i ekonomiczne. Pierwsze dwie grupy to przedstawiciele pracodawców i związków zawodowych. Trzecią grupę tworzą reprezentanci tzw. różnych interesów, co, w jakimś sensie odnosi się do organizacji trzeciego sektora. Efektem pracy EKES'u są opinie, które przygotowywane są w powoływanych do tego celu grupach roboczych.

W roku 2010 członek EKES – Krzysztof Kamieniecki – uczestniczył w 22 grupach roboczych. Cześć z nich rozpoczęła prace jeszcze w 2009 roku. Nad niektórymi opiniami prace rozpoczęto pod koniec roku 2010 i będą kontynuowane w roku przyszłym. Opinie dotyczyły m.in. następujących zagadnień:

- Transportu
- Gospodarki morskiej
- Energetyki jądrowej
- Polityki ochrony środowiska
- GMO
- Zmian klimatycznych
- Wspólnotowej polityki energetycznej
- Partnerstwa Wschodniego
- Obszarów zurbanizowanych

W trakcie prac nad opiniami przedstawiane były argumenty wzmacniające ochronę środowiska lub zrównoważony rozwój. Działalność w EKES przedstawiciela InE umożliwiła zaprezentowanie dorobku polskich i innych europejskich organizacji społecznych na szerszym forum, co stanowi podstawę do zgłaszanych poprawek do przygotowywanych opinii EKES. Ciekawsze opinie są dostępne na stronie internetowej InE.

Interesującym doświadczeniem była możliwość reprezentowania EKES w seminarium "Civil societies of the EU and Japan working together on global challenges", w sesji "Economic growth and jobs in a low carbon economy" z prezentacją "Green growth and green jobs"². Seminarium było okazją do przekazania kilku egzemplarzy angielskiej wersji Alternatywnej polityki energetycznej i wymiany poglądów z gośćmi z Japonii na tematy energetyczne Polski i Japonii.

Okazją do zaprezentowania polskich doświadczeń w odniesieniu do ocen oddziaływania na środowisko było wystąpienie w konferencji z okazji 25-lecia odnośnej dyrektywy zwołanej w czasie prezydencji belgijskiej³.

W roku 2010 nastąpił wybór członków do nowej kadencji EKES. Kandydatury były zgłaszane przez rząd kraju członkowskiego do Komisji Europejskiej. Zgłaszając chęć kontynuacji działalności w EKES przedstawiciel InE uzyskał poparcie od Ministra A. Kraszewskiego, Koalicji Klimatycznej, Unii Metropolii Polskich. Kandydatura została przedstawiona Komisji i zaakceptowana.

Realizacja projektu ze strony InE: Krzysztof Kamieniecki

² Bruksela, 28 maj 2010

³ Lueven 18 listopad 2010

Blossom 3.0 - Update of the Blossom country case study of Poland (tłum. Blossom 3.0- Uaktualnienie krajowego raportu) kontynuacja projektu Blossom-2.0 Support to analysis for long-term governance and institutional arrangements. (tłum. Blossom 2.0: wsparcie w analizie na rzecz długoterminowego zarządzania i rozwiązań instytucjonalnych).

InE wziął udział w kontynuacji międzynarodowego projektu realizowanego na zamówienie Europejskiej Agencji Ochrony Środowiska (EEA) i koordynowanego przez Milieu Ltd i Collingwood Environmental Planning (CEP). InE uczestniczył w projekcie od kwietnia do listopada 2010 r.

Celem projektu BLOSSOM 3.0 było uaktualnienie krajowych raportów opracowanych w 2009 r. Uaktualnienie polskiego raportu dotyczyło głównie wykorzystania raportu Polska 2030 – wyzwania rozwojowe i Narodowego Programu Foresight Polska 2020.

Realizacja projektu ze strony InE: Ewa Świerkula (autorka polskiego raportu krajowego). Współpraca zewnętrzna: Tony Zamparutti (Milieu Ltd), Owen White (Collingwood Environmental Planning Limited).

PROMOCJA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU

Natura 2000 motorem zrównoważonego rozwoju

Program edukacyjny pt. „Natura 2000 motorem zrównoważonego rozwoju” realizowany był przez Instytut na rzecz Ekorozwoju w latach 2009-2010 dzięki środkom przyznanych przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Był to już trzeci projekt realizowany wokół informacyjno-edukacyjnego portalu „Natura 2000 a turystyka”, uruchomionego przez Instytut w 2005 r. i był kontynuacją wcześniejszych działań Instytutu. Głównym zadaniem wspólnym dla tych projektów była promocja Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000, jako nowej formy ochrony przyrody szczególnie predestynowanej do rozwoju proekologicznych form gospodarowania. Podstawowym celem projektu zakończony w 2010 r. była promocja aktywnych działań na rzecz zrównoważonego rozwoju turystyki w obszarach Natura 2000.

W nawiązaniu do celu edukacyjnego projektu realizowano następujące trzy cele szczegółowe:

1. Uzyskanie myślenia kategorią zrównoważonego rozwoju wśród młodzieży gimnazjalnej, na przykładzie współzależności pomiędzy produktem turystycznym a promocją walorów przyrodniczych obszarów Natura 2000.
2. Uwrażliwienie branży turystycznej na konieczność budowania jakości ekologicznej swych ofert i usług poprzez dostosowywanie się do zasad ochrony przyrody na obszarach Natura 2000, jeżeli w sposób zrównoważony chcą korzystać z ich zasobów.
3. Przekonanie przedstawicieli samorządów lokalnych, że obszary Natura 2000 to nie tylko ograniczenia, ale także nowa wręcz szansa na lokalny zrównoważony rozwój z punktu widzenia gospodarki.

Zrealizowano sześć zadań merytorycznych o charakterze edukacyjnym lub informacyjnym.

Zadanie 1 – Katalog obszarów Natura 2000:

Podstawą prac nad Katalogiem obszarów Natura 2000 były wyniki monitoringu przedstawione w raporcie pt. „Zmiany w tworzeniu sieci Natura 2000 w Polsce w latach 2007–2008 i w pierwszym półroczu 2009 r.”. Wykazały one potrzebę rozbudowy Katalogu w związku ze znaczną rozbudową w latach 2007-2009 sieci obszarów Natura 2000 w Polsce. W ramach projektu zaktualizowano dane zawarte wcześniej w katalogu (w końcu 2007 r.) i znacznie go rozbudowano, dodając bardzo wiele nowych kart obszarów Natura 2000.

W pierwszym półroczu 2010 r. prowadzono weryfikację informacji formalnych i merytorycznych w opisach obszarów Natura 2000. Dodatkowo wzbogacono część opisów obszarów o ilustrację fotograficzną wykonaną przez wysokiej klasy fotografów-przyrodników.

Katalog odzwierciedla zasadniczo stan sieci Natura 2000 w Polsce z końca III kwartału 2009 r., kiedy to zakończono zasadnicze prace nad jego rozbudową. Obszary zamieszczone w Katalogu mają różny status, tzn. są na różnym etapie ich formalnego zatwierdzenia przez władze RP i Komisję Europejską, czy proponowania przez Rząd RP lub przez polskie przyrodnicze organizacje pozarządowe.

Zadanie 3 – III edycja Konkursu:

Konkurs edukacyjny dla uczniów szkół gimnazjalnych pn. „Obszar Natura 2000 skarbem regionu” był kluczowym elementem projektu „Natura 2000 motorem zrównoważonego rozwoju”. Konkurs przebiegał dwuetapowo i został zrealizowany w roku szkolnym 2009/2010. Była to już III edycja konkursu. Konkurs od pierwszej edycji jest ściśle powiązany z portalem internetowym „Natura 2000 a turystyka” (<http://natura2000.org.pl>), na którym zawarte jest kompendium wiedzy o tworzeniu sieci obszarów cennych przyrodniczo oraz o zasadach ich użytkowania – materiały te są podstawą realizacji zadań konkursowych.

Pierwszy etap konkursu, zakończony został 9 grudnia 2009 r. W ramach drugiego etapu, który rozpoczął się 9 stycznia 2010 r., uczniowie przygotowywali prace promujące wybrane przez siebie polskie obszary sieci Natura 2000. Prace mogły mieć formę ulotki informacyjnej, strony www, prezentacji multimedialnej i były nadsyłane do 9 kwietnia 2010 r. – wpłynęło 288 prac (średnio nieco ponad 6 prac z każdej szkoły), z czego ostatecznie Komisja Konkursowa oceniła 279 prac.

Od początku trudno było wyłonić zwycięzców, bo już weryfikacja formalna prac była sitem przez które przedostało się tylko 140 prac zadawalająco spełniających wymagania konkursowe – szeroki finał konkursu. Ocenę merytoryczną przeszło z powodzeniem 37 prac i był to ścisły finał konkursu. Z tej liczby wyłoniono laureatów Konkursu.

Dziesięciu uczniów, którzy przygotowali najlepsze materiały promocyjne otrzymało jako nagrody fotograficzne aparaty cyfrowe, książki, dyplomy pamiątkowe. Kolejnych dziesięciu uczniów, których prace zostały uznane przez Komisję za godne wyróżnienia, otrzymało lornetki, a także dyplomy pamiątkowe i książki. Prace uczniów nagrodzonych i wyróżnionych zostały umieszczone na portalu. Nagrodzeni zostali też nauczyciele, opiekujący się uczniami, których prace zostały nagrodzone oraz szkoła, z której napłynęło najwięcej prac spełniających kryteria konkursu. Wręczenie nagród uczniom i nauczycielom odbyło się podczas ogólnopolskiej konferencji kończącej projekt w czerwcu 2010 r.

Zadanie 4 – Broszura ABC:

Wydana wiosną 2010 r. broszura „Natura 2000 – ABC dla turystyki” to nowatorskie opracowanie przygotowane przez dwie autorki: eksperta ds. przyrodniczych i eksperta ds. turystyki, którego jak dotąd brakowało na rynku edukacji ekologicznej. Broszura przedstawia podstawowe informacje o sieci Natura 2000, informacje o zasadach zrównoważonego gospodarowania na tych obszarach ze

szczególnym uwzględnieniem wykorzystania turystycznego walorów przyrodniczych, a także o relacjach pomiędzy turystyką a ochroną przyrody w sensie ogólnym – ekopolityki w turystyce.

Broszura „Natura 2000 – ABC dla turystyki” adresowana jest do przedstawicieli organizacji i instytucji sektora turystycznego (kadr turystyki) – ma za zadanie przyczynić się do zdobycia lub poszerzenia przez nich wiedzy o sieci i obszarach Natura 2000 i o relacjach pomiędzy ochroną tych obszarów a rozwojem turystyki. Jest też przeznaczona dla działaczy ruchu ekologicznego oraz nauczycieli szkół turystycznych różnych poziomów nauczania. Dystrybuowana była ona wśród organizacji i instytucji turystycznych oraz kształcących kadry dla turystyki. Dostępna jest też w wersji elektronicznej na stronie www InE (<http://www.ine-isd.org.pl>) i na portalu „Natura 2000 a turystyka” (<http://natura2000.org.pl>).

Zadanie 5 – Szkolenia regionalne:

Cykl szkoleń regionalnych dla przedstawicieli sektora turystycznego, regionalnych organizacji ekologicznych i władz samorządowych pt. „Uwarunkowania rozwoju turystyki w Europejskiej sieci obszarów Natura 2000” obejmował trzy spotkania w listopadzie 2009 r. oraz jedno zorganizowane w styczniu 2010 r. we Wrocławiu.

Głównym celem tych jednodniowych spotkań było budowanie pozytywnych relacji między turystyką a nową formą ochrony przyrody, jaką jest Natura 2000. Wnioski ze szkoleń w formie materiału edukacyjnego zostały udostępnione na portalu „Natura 2000 a turystyka”.

Każde spotkanie było podzielone na trzy części. Na początku występowali prelegenci z InE, którzy przedstawiali najważniejsze informacje dotyczące sieci Natur 2000, jej udostępnienia dla celów turystycznych i oceny oddziaływania na środowisko. Druga część szkoleń poświęcona była na prezentacje przedstawicieli każdego z czterech regionów, a następnie odbywała się ogólna dyskusja kończąca wszystkie szkolenia. Część każdego ze spotkań poświęcona była omówieniu praktyki integrowania ochrony przyrody i turystyki, a także odnosiła się do tematów związanych z:

- produktem turystycznym budowanym na bazie atrakcyjności turystycznej obszarów Natura 2000;
- promocją proekologicznych form turystyki realizowanych na obszarach Natura 2000;
- szansami i barierami rozwoju turystyki zrównoważonej wynikających z wymogów ochronnych.

W szkoleniu we Wrocławiu wzięło udział 41 osób, a w całym cyklu łącznie 180 osób będących przedstawicielami regionalnych i lokalnych organizacji turystycznych, uczelni, władz samorządowych oraz pozarządowych organizacji działających w zakresie rozwoju turystyki, ochrony środowiska i edukacji ekologicznej.

Zadanie 6 – Konferencja końcowa

Konferencja końcowa projektu pt. „Natura 2000 motorem zrównoważonego rozwoju” została zorganizowana w dniu 18 czerwca 2010 r. w siedzibie Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Głównym celem konferencji było podsumowanie doświadczeń projektu. Podczas konferencji zaprezentowane zostały wszystkie efekty projektu, m.in. wnioski wypracowane podczas cyklu szkoleń regionalnych organizowanych dla branży turystycznej z całej Polski oraz program edukacyjny dla uczniów gimnazjów pt. „Natura 2000 formą ochrony dziedzictwa przyrodniczego Europy”.

Konferencja była także spotkaniem z laureatami III edycji konkursu „Obszar Natura 2000 skarbem regionu” – uczniami i nauczycielami ze szkół gimnazjalnych z całej Polski, dla których przygotowane

zostały atrakcyjne nagrody rzeczowe. Uroczyste wręczenie nagród odbyło się z udziałem członków Komisji Konkursowej i sponsorów Konkursu.

WNIOSKI Z PROJEKTU:

Sieć Natura 2000 jest wielkim wyzwaniem dla państwa, samorządów, kręgów gospodarczych – w tym turystycznych – oraz dla systemu edukacji i dla wszystkich obywateli. Zdobywanie wiedzy nt. wymogów i zobowiązań jakie dotyczą Natury 2000 oraz nt. szans i korzyści jakie niesie ze sobą ta forma ochrony przyrody jest dziś koniecznością. Należy więc doskonalić plany i programy skutecznej ochrony przyrody obszarów Natura 2000, wprowadzać w życie dostępne proekologiczne technologie i upowszechniać wiedzę o tym, gdyż przyroda jest dobrem ekskluzywnym, co sobie uświadamiamy, gdy już jest za późno i najwrażliwsze elementy zostały utracone.

Z realizacji projektu „Natura 2000 motorem zrównoważonego rozwoju” wynika przede wszystkim to, że świadomość ekologiczna i odpowiedzialność Polaków za środowisko naturalne jest nadal zbyt mała. Bardzo dobrą podstawą dla wdrażania idei zrównoważonego rozwoju jest szeroko zakrojona edukacja przyrodnicza – uświadamia zależności pomiędzy rozwojem gospodarczym a jego uwarunkowaniami środowiskowymi.

Koordinacja projektu ze strony InE: Jolanta Kamieniecka, współpraca ze strony InE: Bożenna Wójcik, Teresa Lubaszewska, Krzysztof Kamieniecki, Andrzej Kassenberg i Franciszek Jackl, współpraca zewnętrzna:

Członkowie Komisji Konkursowej

Eksperti regionalni na szkoleniu we Wrocławiu

Eksperti na konferencji końcowej

Autorzy opisów obszarów do Katalogu, fotograficy - przyrodnicy

Dziennikarze piszący teksty promocyjne

Tłumacze i redaktorzy tekstów

Studenci odbywający praktyki w InE, wspierający działania projektu

NOWY PROJEKT:

W listopadzie 2010 r. Instytut na rzecz Ekorozwoju dzięki dofinansowaniu z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej rozpoczął realizację nowego projektu edukacyjnego pt. „**Szerokie wody Natury 2000**”. Projekt, zaplanowany na lata 2010-2012, jest kolejną inicjatywą powstałą w oparciu o portal internetowy „Natura 2000 a turystyka”, zmierzającą do promocji Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 w Polsce. W projekcie szczególna uwaga poświęcona będzie terenom wodnym, w tym morskim, przybrzeżnym i podmokłym.

Koordinacja projektu ze strony InE: Franciszek Jackl, współpraca ze strony InE: Bożenna Wójcik, Jolanta Kamieniecka, Krzysztof Kamieniecki, Andrzej Kassenberg i Agata Golec

Wzmocnienie Instytutu na rzecz Ekorozwoju- by edukacja na rzecz zrównoważonego rozwoju była innowacyjna

Celem projektu jest zapewnienie ciągłości funkcjonowania organizacji poprzez:

- przygotowywanie nowych wniosków o dofinansowanie, inicjowanie i monitorowanie procesów powstawania projektów
- utrzymanie ciągłości komunikacji w szczególności sfinansowanie telefonów i internetu oraz usług informatycznych
- zachowanie ciągłości utrzymania siedziby poprzez dofinansowanie opłat za czynsz i energię biura organizacji
- dofinansowanie obsługi administracji i księgowości

Koordinacja projektu ze strony InE: Renata Filip

"EDUKACJA EKOLOGICZNA – potrzeby niedalekiej przyszłości. Rola centrów edukacji w budowie społeczeństwa wiedzy"

Głównym celem projektu było poszerzenie wiedzy pracowników instytucji zajmujących się działalnością edukacyjną w zakresie ochrony środowiska, czyli centrów i ośrodków edukacji ekologicznej o zagadnienia stanowiące zasadnicze problemy widziane z europejskiej perspektywy.

Podstawą projektu była publikacja Europejskiej Agencji Środowiska pt. „Kluczowe problemy środowiskowe, z którymi musi zmierzyć się Europa” (Sygnały 2009 EEA), w której Agencja zidentyfikowała osiem kluczowych dla Europy problemów środowiskowych. W 2009 roku były nimi: łagodzenie zmian klimatycznych, przystosowanie do zmian klimatycznych, bioróżnorodność, zanieczyszczenie powietrza, rolnictwo i środowisko, morza, energia, odpady. Problemy te były i są nadal, nie tylko ze względów formalnych wynikających z naszego członkostwa w UE, ale ze względu na swą powszechność – problemami Polski. Oznacza to, że ich rozwiązanie będzie kierunkiem działania szeregu instytucji, w tym działających na polu edukacji ekologicznej.

Instytut na rzecz Ekorozwoju zorganizował w dniach 21-23 maja 2010 r. w Centrum Edukacji Statystycznej GUS w Jachrance k/Warszawy trzydniowe seminarium pt. „Kluczowe problemy środowiskowe Europy” dla przedstawicieli regionalnych i lokalnych centrów, ośrodków edukacji ekologicznej oraz placówek prowadzących edukację w parkach narodowych, krajobrazowych i w Leśnych Kompleksach Promocyjnych.

Seminarium zostało przeprowadzone w formie trzech sesji i trzech warsztatów, podczas których uczestnicy określili zadania edukacji ekologicznej w odniesieniu do prezentowanych zagadnień. Tematyka sesji:

- Zmiany klimatyczne i energetyka
- Adaptacja do zmian klimatycznych - polityka krajowa
- Ochrona powietrza – polityka UE i PL
- Wpływ na gospodarkę polityk zmian klimatycznych
- Wpływ polityki ochrony powietrza na gospodarkę Polski

- Rolnictwo a środowisko – polityka UE i polityka PL
- Rolnictwo a zmiany klimatyczne
- Rolnictwo a bioróżnorodność
- Rolnictwo a środowisko – aspekty gospodarcze
- Odpady: polityka UE i polityka krajowa

Do współpracy Instytut zaprosił grono uznanych ekspertów, których zadaniem było przybliżenie uczestnikom seminarium istoty zagadnień w ramach kolejnych sesji. Dodatkowo, uczestnikom seminarium stworzona została możliwość do zaprezentowania działalności poszczególnych ośrodków w czasie wieczornych sesji.

Dorobkiem projektu było zintegrowanie ośrodków edukacji ekologicznej, zgromadzenie pokaznego materiału edukacyjnego w formie prezentacji i tekstów oraz zbior wniosków dotyczących wybranych problemów rozwoju edukacji ekologicznej w Polsce.

Materiał ten został przez InE zredagowany i wydany w formie płyty CD-ROM, a następnie wysłany do wszystkich uczestników oraz innych ośrodków edukacyjnych takich jak: ODN, ośrodków edukacji wiejskiej, biblioteki szkół uczestniczących w projektach Instytutu, organizacje ekologiczne, stowarzyszenia biznesowe.

W seminarium uczestniczyło 38 osób. Instytucją finansującą był NFOŚiGW oraz InE.

Koordinacja projektu ze strony InE: Krzysztof Kamieniecki, współpraca ze strony InE: Andrzej Kassenberg, Bożenna Wójcik, Renata Filip i Franciszek Jackl, współpraca zewnętrzna:

Eksperci na seminarium

Autorzy tekstów i monitoringu polityk

STANOWISKA INE

W roku 2010 InE wraz z Koalicją Klimatyczną wydał następujące stanowiska:

- Stanowisko dotyczące gospodarki niskowęglowej, 16.12.2010.
- Stanowisko dotyczące XVI Konferencji Stron Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie Zmian Klimatu (COP16) w Cancun
- Stanowisko dotyczące efektywności energetycznej, Warszawa, 9 XI 2010.
- Stanowisko na temat projektu „Programu Polskiej Energetyki Jądrowej” (dokumentu Ministerstwa Gospodarki z 16.08.10), 17 września 2010.
- Opinia na temat „Założeń Narodowego Programu Redukcji Emisji Gazów Ciepłarnianych”, Warszawa, 9 lipca 2010. Przekazana do Ministerstwa Gospodarki.
- Stanowisko CAN Europe "Redukcja negatywnych skutków przyznania przejściowych bezpłatnych uprawnień do emisji dla sektora elektroenergetycznego" poparte przez Koalicję Klimatyczną 28 czerwca 2010.
- Opinia na temat projektu „Krajowego planu działania w zakresie energii ze źródeł odnawialnych” opublikowanego na stronach internetowych BIP Ministerstwa Gospodarki 25 maja 2010 r., Warszawa, 4 czerwca 2010
- Stanowisko w sprawie Krajowego planu działań w zakresie energii ze źródeł odnawialnych, 24.05.2010

OCENY

Ocena Programu Ekokonwersji

Pod koniec roku 2009 Instytut jako partner firmy Ernst & Young na zlecenie Fundacji EkoFundusz podjął się kompleksowej oceny realizacji w Polsce programu ekokonwersji i instytucji za to odpowiedzialnej czyli EkoFunduszu. Ocena objęła:

- organizację oraz metody pracy Fundacji, a także jej wpływ na osiągnięte efekty,
- sposób selekcji, oceny i realizacji projektów, a także tworzenia i realizacji programów w obrębie priorytetowych obszarów działania Fundacji (ochrona powietrza, Bałtyku, klimatu, przyrody i gospodarka odpadami),
- osiągnięty efekt ekologiczny i transfer technologii oraz ich znaczenie dla ochrony środowiska w Polsce,
- możliwość wykorzystania doświadczeń EkoFunduszu przy realizacji innych programów w Polsce i za granicą.
- Do najważniejszych stwierdzeń wynikających z oceny należy zaliczyć:
- Stworzenie jasnych podstaw funkcjonowania, a następnie sprawne zarządzanie EkoFunduszem, wyraźnie go wyróżniają na tle innych instytucji finansowych tworzących system finansowania ochrony środowiska w Polsce.
- Działalność Fundacji przyniosła istotny efekt ekologiczny, wykraczający znacząco poza ilość środków finansowych, jakimi EkoFundusz mógł przeznaczyć na ochronę środowiska. Właściwy wybór sektorów działania, aktywne poszukiwanie projektów i koncentracja środków na określonych celach czy sektorach, pozwoliły na skuteczne rozwiązywanie wybranych problemów. Działania podejmowane przez Fundację przyczyniły się do rozwiązania określonych problemów (np. likwidacja niskiej emisji w Krakowie, czy wybudowanie oczyszczalni ścieków w pasie nadmorskim, co skutecznie chroni jakość przybrzeżnych wód Bałtyku i pozwoliło na realizację przez Polskę zobowiązań wynikających z Konwencji Helsińskiej).
- Na szczególne podkreślenie zasługuje zaangażowanie EkoFunduszu i osiągnięty dzięki niemu efekt ekologiczny w sektorze ochrony przyrody, a także współpraca z pozarządowymi organizacjami ekologicznym w tym zakresie.
- znaczenie EkoFunduszu to nie tylko przyczynianie się do poprawy stanu środowiska w Polsce, ale także pełnienie roli edukacyjnej i w pewnym sensie przygotowywanie do wymogów, jakie przed Polską stanęły w związku z integracją europejską.
- W podsumowaniu stwierdzono, że pozytywnie należy ocenić wybór mechanizmu, jakim była ekokonwersja w stosunku do wyzwań, jakie stały przed Polską na początku lat 90. tj. oddłużenie oraz rozwiązanie istotnych problemów ochrony środowiska. Decyzja władz polskich i krajów-wierzycieli umożliwiła uzyskanie rozwiązania typu „podwójna korzyść”.

Koordinacja projektu ze strony InE: Andrzej Kassenberg

Współpraca ze strony InE: Krzysztof Kamieniecki.

Współpraca zewnętrzna: Krzysztof Berbeka, Zbigniew Karaczun, Janusz Kindler, Mariusz Kistowski, Piotr Sikorski, Anna Rzepa i Arkadiusz Węglarz.

Prognozy oddziaływania na środowisko projektu Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030.

Na zlecenie Ministerstwa Rozwoju Regionalnego we współpracy z firmą WS Atkins - Polska Sp. z o. o. (WSA) Instytut uczestniczył w opracowaniu prognozy oddziaływania na środowisko projektu Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030. KPZK jest najważniejszym krajowym dokumentem strategicznym dotyczącym planowania przestrzennego, określającym ramy polityki przestrzennej w perspektywie najbliższych dwudziestu lat. Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektu KPZK miało na celu:

- ocenę stopnia uwzględnienia w KPZK zagadnień ochrony środowiska i zasad zrównoważonego rozwoju,
- ocenę potencjalnych oddziaływań na środowisko, jakie mogą wystąpić przy realizacji i przy braku realizacji wskazań zaproponowanych w KPZK, oraz
- przygotowanie rekomendacji wraz z ewentualnymi rozwiązaniami alternatywnymi, które pozwolą na udoskonalenie końcowej wersji KPZK.

Za najważniejsze ustalenia Prognozy uznać należy wykazanie potrzeby/konieczności:

- a) przeprowadzenia odważnych reform w dziedzinie regulacji prawnych z zakresu planowania przestrzennego oraz dziedzin powiązanych z planowaniem przestrzennym,
- b) istotnego wzmocnienia przyrodniczych podstaw planowania przestrzennego poprzez, m.in. podniesienie roli i jakości opracowań ekofizjograficznych oraz szerokie stosowanie procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko;
- c) bardziej skutecznego uspołeczniania procesów planistycznych;
- d) równoważenia planowania społeczno-gospodarczego i przestrzennego;
- e) rozwoju energetyki przyjaznej środowisku;
- f) wdrażania zrównoważonego transportu oraz ograniczania potrzeb transportowych.

Kierownik projektu: mgr inż. Jadwiga Ronikier (WSA)

Kierownik merytoryczny Prognozy: dr Andrzej Kassenberg (InE)

Zespół ekspertów: mgr inż. Wojciech Dudek (WSA), dr hab. inż. Zbigniew Karaczun (współpracownik InE,) dr hab. Mariusz Kistowski (współpracownik InE), dr Piotr Poborski (WSA) i dr Witold Wołoszyn (współpracownik InE.)

Zespół roboczy (wszyscy WSA): mgr inż. Małgorzata Bednarska–Puente, mgr Joanna Borzuchowska, mgr Bartosz Makowski, mgr Mateusz Małecki, mgr inż. Katarzyna Pietraszuk, mgr Anna Skompska i mgr Joanna Wrzecionek

WSPÓLPRACA Z INNYMI ORGANIZACJAMI I UDZIAŁ W RADACH

Instytucje, z którymi współpracowało InE w 2010r.

1. Air Pollution and Climate Secretariat ze Szwecji
2. Ernst & Young
3. European Climate Foundation
4. Fundacja EkoFundusz
5. Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
6. Instytut Energetyki Odnawialnej
7. Komisją Ochrony Środowiska Senatu R.P.
8. Krajowa Agencja Poszanowania Energii
9. Krajowy Administrator Systemu Handlu Usprawnieniami do Emisji – Krajowy Ośrodek Bilansowania i Zarządzania Emisjami
10. Miesięcznik „Aura”
11. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego
12. Ministerstwo Spraw Zagranicznych
13. Ministerstwo Środowiska
14. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
15. Oak Foundation
16. Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”
17. WS Atkins - Polska Sp. z o. o.

Prowadzenie i udział w debatach, sesjach:

1. Udział w panelu nt. The New EU Member States’ Position on the Greenhouse Gases Reduction Targets – Political and Economic Arguments. The Year After Copenhagen. European Climate Foundation. Warszawa. 19.01.2010
2. Moderowanie dyskusji na spotkaniu nt. stworzenia w polskiej ustawy o ochronie klimatu. Koalicja Klimatyczna i Ambasada Brytyjska. Warszawa 27.01.2020
3. Expert in session VII: Sustainability Policies and Urban Areas. OECD National Urban Policy Review of Poland. Warszawa – 19.03.2010
4. Prowadzenie panelu „Aspekty środowiskowe i znaczenie poszukiwań i wydobycia gazu łupkowego dla społeczności lokalnych”. Konferencja „Bezpieczeństwo energetyczne i rola gazu łukowego: amerykańskie doświadczenia a polskie perspektyw. Ministerstwo Spraw Zagranicznych. Politechnika Warszawska. Ambasada USA – 08.04.2010
5. Prowadzenie spotkania promocyjnego broszury „Eko-sztuczki”. Urząd M. St. Warszawy. Warszawa 24.04.2010
6. Prowadzenie konferencji „Ochrona klimatu szansą dla gospodarki ni społeczeństwa”. Senat R.P. Komisja Środowiska i Instytut na rzecz Ekorozwoju- 27.04.2010
7. Prowadzenie panelu nt. „Korzyści gospodarcze z posiadania progresywnej polityki klimatycznej na konferencji „Ochrona klimatu szansą dla gospodarki ni

- społeczeństwa”. Senat R.P. Komisja Środowiska i Instytut na rzecz Ekorozwoju- 27.04.2010
8. Udział w spotkaniach Okrągłego Stołu ds. Gospodarki Niskoemisyjnej. DemosEuropa. 6.07. 2010
 9. Udział w Polsko-Niemiecki Okrągłym Stole p.t. Poland, German and the future EU Agenda. DemosEuropa. Warszawa 07.09.2010
 10. Prowadzenie dyskusji poświęconej rekomendacją i instrumentom wsparcia. Konferencja „Zielony rozwój: szansa czy zagrożenie dla polskiej gospodarki? Ministerstwo Gospodarki. Warszawa 19.10.2010.
 11. Wykład i prowadzenie debat ze studentami nt. Racjonalne gospodarowanie energią – wdrażanie Pakietu. Uniwersytet Jagielloński i SGGW.
 12. Prowadzenie debaty „ Przyszła polityka spójności UE a ochrona klimatu”. Koalicja Pozarządowych Organizacji Ekologicznych ds. Funduszy UE i Koalicja Klimatyczna. Warszawa. 12.11.2010
 13. Prowadzenie konferencji „ W stronę gospodarki niskowęglowej w Polsce”. Ministerstwo Gospodarki, Bank Światowy, Fundacja Boell i Koalicja Klimatyczne. Warszawa 17.12.2010.

Powołanie do rady itp.

1. Komitet Programowy Mazowieckiej Agencji Energetycznej.
2. Wiceprzewodniczący Krajowej Komisji ds. Ocen Oddziaływania na Środowisko.

WYSTĄPIENIA PUBLICZNE I INNE DZIAŁANIA UPOWSZECHNIAJĄCE

Referaty:

1. Prepering the National Adaptaion Strategy – Capacity Building Needs and Lessons Lernt. Confernce “Adaptaion in CEE and SEE: Current Chalenges and Potential Solutions”. The Regional Environmental Center for Central and Eastern Europe. – Szetendre 11-12. 03.2010
2. Referat na konferencji „Perspektywy budowy gospodarki niskoemisyjnej w Polsce”. Demos Europa Centrum Strategii Europejskiej. – Warszawa 24.03.2010
3. Zrównoważony rozwój, a świat natury. Czy jesteśmy pokornymi uczniami czy „chuliganami” ekologicznymi”. Konferencja „Siła Ziemi – czyli stan naszej przyrody”. Stowarzyszenie „Zielone Dzieci”. Mrągowo 26.03.2010.
4. Energetyka i transport jako podstawowe wyzwania w ochronie klimatu. Konferencja „Ochrona klimatu szansą dla gospodarki ni społeczeństwa”. Senat R.P. Komisja Środowiska i Instytut na rzecz Ekorozwoju- Warszawa. 27.04.2010

5. Key Policies to Support Reductions In New Member States: Case Study Poland. Conference "Tools for Achieving EU Consensus on the Move to a 30% Target. The Finish Institute of Integranatianl Affairs and German Watch – Bruksela 29.04.2010.
6. Zrównoważony rozwój wyzwaniem współczesnego świata – referat na otwarcie 25 Olimpiady Wiedzy Ekologicznej 4.06.2010.
7. Alternatywna polityka energetyczna Polski do roku 2030 – Konferencja „Wyzwania polityki energetycznej – potencjał redukcji emisji gazów cieplarnianych w Polsce”. Biuro Analiz Sejmowych oraz Stowarzyszenia na rzecz Efektywności Energetycznej – 7.06.2010
8. REC’s Climate Change Effort – 20th Anniversary of the Regional Environmental Center 17.06.2010
9. Ocena organizacji, procedur oraz efektów działań prowadzonych przez EkoFundusz w latach 1992 – 2009 (razem z Agnieszką Bryl) – Konferencja “Dwa miliardy złotych na ochroną środowiska”. Fundacja EkoFundusz – 24.06.2020
10. Pamiętaj, że pozostajemy częścią przyrody i zależymy od zasobów naszej planety. II Forum Ekoenergetyczne . Fundacja Zielony Feniks i Miasto Polkowice. 16.09.2010.
11. Polityka klimatyczna i energetyczna Polski. Prezentacje i debata ze studentami UJ w Krakowie w dn. 22.10.2010 i SGGW w Warszawie w dniu 25.11.2010
12. Alternatywna polityka energetyczna i rola samorządów w jej realizacji. VII Forum Operatorów Systemów i Odbiorców Energii i Paliw p.t. Doświadczenia krajów Unii Europejskiej w realizacji Pakietu Energetyczno-Klimatycznego” Urząd Miasta Warszawy, Ambasady Szwecji, Danii, Niemiec i Czech. Warszawa 26.10.2010.
13. Alternatywna polityka energetyczna Polski do roku 2030 jako drogowskaz formułowania strategii energetycznych. Stowarzyszenie na rzecz Zrównoważonego Rozwoju i Dolnośląska Agencja Energii i Środowiska. Wrocław. 04.11.2010.
14. Energetyka przyszłości – alternatywą dla Polski. Konferencja „Przyszłość energetyczna Pomorza – zgodna z potrzebami mieszkańców i naturą”. Polski Klub Ekologiczny i Forum Poszanowania Energii. Wejherowo. 22.11.2010.
15. Wystąpienie w Session I: Diversity of energy supply: importance, perspective and constrains. European Investment Bank Regional Forum. Warsaw. 26.11.2010.
16. Prezentacja Alternatywnej polityki energetycznej Polski do roku 2030 dla uczestników przeglądu Polski przez Międzynarodową Agencję Energii – Warszawa. 29.11.2010
17. Prezentacja na wręczeniu nagrody Zielonego Liścia za zasługi dla Zielonych Płuc Polski pt. „Dlaczego warto oszczędzać zasoby i źródła energii”. Warszawa. 10.11.2010.

Wykłady:

1. SGGW wykłady z Environmental Policy – 10 zajęć w okresie 29.03 – 07.06. Warszawa
2. AKADEMIA ROZWOJU REGIONALNEGO wykłady dotyczące „Polska w europejskich układach ekologicznych” i „Ekorozwój (zrównoważony rozwój) jako paradygmat współczesnego świata”. Warszawa 04.12.2010

PUBLIKACJE INE 2010 I STRONY WWW

Publikacje drukowane:

- Drugie spotkanie na temat energetyki jądrowej (kraje skandynawskie)
- Energetyka rozproszona
- Alternatywna Polityka Energetyczna Polski do 2030 roku - Raport dla osób podejmujących decyzje
- Alternatywna Polityka Energetyczna Polski do 2030 roku - Raport techniczno-metodologiczny
- Polands alternative energy policy until 2030
- Energia - Konieczność Ale i Odpowiedzialność
- „Zrównoważony rozwój w Polsce – szanse i zagrożenia”. (w:) Edukacja dla zrównoważonego rozwoju. Tom I. Red. T Borys. Wydawnictwo Ekonomia i Środowisko. Białystok – Wrocław 2010.

Raporty i inne opracowania:

- Udział w pracach przedstawiciela Instytutu jako konsultanta do opracowania „Ocena potencjału redukcji emisji gazów cieplarnianych w Polsce do roku 2030”. McKinsey&Company.
- Udział w pracach przedstawiciela Instytutu jako jako uczestnik panelu dotyczącego aspektów polityczno-prawnych w projekcie typu foresight p.t. *Zeroemisyjna gospodarka energią w warunkach zrównoważonego rozwoju Polski do 2050 roku.*

Wydawnictwa elektroniczne:

- Biuletyn klimatyczny numery 23-25
- vortal www.chronmyklimat.pl

ZESPÓŁ INE

Podstawowy skład Zespołu InE stanowili:

1. Andrzej Kassenberg – prezes, polityka energetyczna oraz zmiany klimatu zrównoważona polityka transportowa, funduszach strukturalnych,.
2. Krzysztof Kamieniecki – wiceprezes, polityka gospodarcza i społeczna, a polityka ekologiczna UE oraz zielone miejsca pracy.
3. Aleksandra Arcipowska – energetyka, ochrona klimatu
4. Franciszek Jackl – odpady, energetyka, ochrona klimatu
5. Aleksandra Stępnik – ochrona klimatu, nadzwyczajne zagrożenia

6. Ewa Świerkula – ekonomiczne aspekty ochrony środowiska.
7. Hanna Kryszczyńska – sprawy kadrowo-finansowe.
8. Renata Filip – administracja
9. Wojciech Szymalski – DOKLIP
10. Agnieszka Tomaszewska - energetyka, ochrona klimatu
11. Katarzyna Słodaczuk - DOLKLIP
12. Monika Jaromin- promocja

Stale współpracowali:

1. Olga Bakanowska - vortal chrońmy klimat
2. Jolanta Kamieniecka- zrównoważony rozwój turystyki
3. Zbigniew Karaczun – zrównoważony rozwój terenów wiejskich, zmiany klimatyczne.
4. Teresa Lubaszewska – sprawy organizacyjne
5. Andrzej Mazik – Webmaster
6. Anna Rzepa - vortal chrońmy klimat
7. Mirosław Sobolewski – zmiany klimatyczne.
8. Katarzyna Teodorczuk - vortal chrońmy klimat
9. Iwona Teodorczuk - Moźdzynska – vortal chrońmy klimat
10. Bożenna Wójcik – ochrona przyrody, rozwój obszarów wiejskich, fundusze strukturalne.
11. Krzysztof Żmijewski – prof., polityka energetyczna

PODSUMOWANIE

Kiedy kończy się rok, kiedy zostają napisane wszystkie sprawozdania i dokonane rozliczenia finansowe w organizacji pozarządowej przychodzi czas na zasadnicze pytanie - co z tego wynika. W działalności organizacji liczą się zrealizowane projekty i uzyskane cele. Liczą się także nowe projekty, które gwarantują kontynuację działań lub zaczęcie nowych.

Dla InE rok 2010 był pracowity. Lista realizowanych projektów jest długa a ich ciężar gatunkowy niemały. Instytut rozrósł się w sensie kadrowym i jednocześnie zaczął być obecny w różnych środowiskach niosąc swój ekologiczny kaganek.

Projekt Eko-Herkules – Alternatywna Polityka Energetyczna Polski do roku 2030 wzbogacił Instytut o ważny materiał merytoryczny uwiarygadniający nasze zaangażowanie w debaty energetyczne i klimatyczne.

Projekt umocnił pozycję InE jako interesującego partnera do dyskusji o przyszłości energetyki w Polsce. Nie rezygnując z oddziaływania na instytucje centralne sięgnęliśmy z naszymi koncepcjami dotyczącymi ochrony klimatu i rozwoju energetyki do nowych, równie ważnych instytucji samorządowych.

Celem partnerskiego przedsięwzięcia „Dobry Klimat dla Powiatów” jest aktywne zaangażowanie polskich samorządów w działania prowadzące do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych oraz służące lepszej adaptacji do zmian klimatu. Rozpisany na kilka lat projekt ma swą dynamikę, duży zasięg i wielowątkową, merytoryczną strukturę. Wymaga sporego zaangażowania od InE by przekonać władze powiatowe do włączenia się w zaplanowane działania. Ich atrakcyjność wynika z odpowiedzialności jaka spoczywa na samorządach w budowaniu „dobrego klimatu” dla rozwoju społeczeństw lokalnych. Słabość publicznej debaty o przyszłości energetyki w Polsce przekłada się na stosunkowo słabsze zainteresowanie tą tematyką w programach samorządów lokalnych. Projekt „Dobry klimat dla powiatów” ma za cel zmienić tę sytuację.

To nie jedyny projekt adresowany do władz lokalnych z zakresu tematyki energetycznej i ochrony klimatu. Rok 2010 charakteryzuje się wyraźnym zwróceniem InE do instytucji lokalnych z tą tematyką. To nowe wyzwanie.

Silnym punktem działań InE w 2010 r. był Program edukacyjny pt. „Natura 2000 motorem zrównoważonego rozwoju”. Realizowany od kilku lat, w każdej edycji poszerza swój zakres oddziaływania. Rośnie liczba uczestników różnych działań podejmowanych w ramach programu. Zdobyte doświadczenia pozwoliły na opracowanie znacznie rozszerzonej wersji projektu na przyszłe lata. „Szerokie wody Natury 2000” to projekt, zaplanowany na lata 2010-2012. Jest on kolejną inicjatywą powstałą w oparciu o portal internetowy „Natura 2000 a turystyka”, zmierzającą do promocji Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 w Polsce. W roku 2010 poszerzył się zakres współpracy z innymi organizacjami. InE pomogło przez swój wkład merytoryczny wzmocnić pozycję Koalicji Klimatycznej.